

לוי אשכול יתקשה להגשים את שאיפתו להרכיב ממשלה קואליציונית במהירות. המיכשול: תביעות המפד"ל בשטח חלוקת התיקים. הדתיים לא יסתפקו הפעם באותם תיקי-המפתח להשלטת הכפיה הדתית — כמו משרדי הפנים, הסעד, הבריאות והדתות — אלא יעמדו על כך שיתנו להם גם משרד בעל אופי כלכלי מובהק, כמו המיסחר והתעשייה, וכן סגן-שר במשרד החוץ.

כוחהסחיטה של המפד"ל יוגבר בשל רתיעתו של לוי אשכול מפני הקמת ממשלה בלי הדתיים. בשיחה שקיים עם חיים משה שפירא, ליד מיטת חוליו בבית-החולים הדסה בירושלים, גילה אשכול כי לא יהסס להקים ממשלה עם הדתיים והליבראליים, אם רק תימצא נוסחת הסכם לגבי המחיר. במיקרה זה ישאיר תיקים ריקים בממשלה, אותם יציע בהמשך המשאומתן למפ"ם, מתוך הנחה שמפ"ם לא תוכל להעמיד תנאים.

העקרון, לפיו ינסה לוי אשכול לחלק את המקומות בממשלה: שר אחד על כל חמישה ח"כים של הקואליציה. במיקרה זה ידרוש לשריין תשעה תיקים למערך, שניים למפד"ל, אחד בתוספת סגן-שר למפ"ם ואחד לליבראליים העצמאיים. מקורביו רואים בכך תכסיס להקשות עוד יותר על הצטרפות מפ"ם.

גם אם יתגלו קשיים בחקמת הקואליציה הממשלתית, ייבחר מרדכי נמיר כראש עיר בתל-אביב, בתמיכת הדתיים. החשש שבסופו של דבר תתלכד קואליציה עירונית בלעדית, שתכלול את המערך, מפ"ם, הליבראליים העצמאיים ומפ"ם, ימריץ את שלושת נציגי החזית הדתית להצטרף למחנה נמיר. דוחפת אותם גם השאיפה למנוע כל אפשרות

שאיש דתי, שאינו שייך למפלגה דתית, כמו איש נח"ל מרדכי שטרן, יש"תלט על העיר הגדולה בישראל.

בירושלים ייבחר כמעט ללא ספק מרדכי איש שלום לראשות העיר. גם כאן יכריעו הדתיים את הכף לטובת איש המערך, הפעם מי

תוך התנגדות עקרונית לסדי קולק, אותו הם מאשימים בהקמת גן ה'פסלים בבירה.

פנים חדשים, המועמדים לממשלה הבאה, ממעם המערך: זאב שרף,

ראובן ברקת, ישראל גלילי ואולי חיים לס' קוב. הדתיים עשויים גם הם להחליף לפחות חלק משריהם, ולהציע הפעם במקומו של ד"ר יוסף בורג את ח"כ מיכאל חזני, השייך גם הוא לסיעת למיפנה.

צפוייה מתיחות מיידית בתוך צמרת נח"ל. תוצאות הבחירות נתנו מכה קשה ליוקרתם של מנחם בגין ולכמה מעוזריו הקרובים ביותר בחרות, שעיצבו את מערכת הבחירות של הגוש. יושמעו דרישות שכמה מח"כים הוותיקים יתפטר. החלק הליבראלי ינסה להשתלט במידה כלשהי על מנגנון הגוש, יאיים בפרישה אם לא יצליח בכך.

סערה גדולה עומדת לפרוץ בסניף מפ"ם בנצרת, ודי העמוד בסניף-האגדה את כל עתידה של המפלגה ברחוב הערבי. בעיר זו ירד כוחה של מפ"ם, אולם היא לשון-המאניים בעיריה, בין שבעת נציגי מפא"י וגרוריה לבין שבעת נציגי הקומוניסטים הערביים. כל אנשי מפ"ם במקום תובעים להקים קואליציה עם הקומוניסטים, כדי לחסל סוף-סוף את שלטון זנבות מפא"י בעיר. הקומוניסטים אף רמזו כי במיקרה זה יהיו מוכנים לתת לנציג מפ"ם את ראשות העיריה. אולם אין ספק שמרכז

מפ"ם יתן הוראה הפוכה. מתוך חשש שמתן יד לקומוניסטים בנצרת יסכל את סיכויהם להתקבל לקואליציה הממשלתית. במיקרה זה יתכן התמרדות הסניף המקומי, התפרצות כמה מהנציגים העיקריים, ואולי אף מעברס לרשימה ה'קומוניסטית החדשה. הנצחון המפתיע של רשימת העולם הזה — כוח חדש בנצרת, בבחירות לכנסת, משמש אף הוא גורם מתסיס בשורות מפ"ם שם.

קרוב לוודאי שגם בכנסת השישית יחזקו התפקידים, ראשויות הוועדות והרכבן, עליפי הסכם בין המערך ונח"ל, כפי שנעשה בכנסת היוצאת.

אם מראיגה אותך שאלת הפיחות של הלירה הישראלית, אתה יכול להוירגע — לפחות במשך שמונת החודשים הקרובים. ברגע זה אין כל החלטה על הפיחות, וגם לא ייתכן עד אחרי הקמתה של הממשלה וכניסתה לשטף העבודה. גם אחרי ההחלטה, יהיו דרושים כשישה חודשים של הכנה מזוקקת וסודית, כדי שאפשר יהיה לבצע את הפיחות. בכל זאת, הסיכוי לטווח ארוך: פיחות הלירה ל־20 סנט.

(המשך מעמוד 8)

רפת. איש-שלום אומר לכולם להירגע. כו'לם יקבלו. רק לא ללחוק.

המיספר הכי גדול. מרדכי איש-שלום הוא האיש הכי נחמד בירושלים. יש לו חיוך חביב. הוא מציע לכל מי שבא אליו סיגריות קינג-סייז. הוא שואל מה שלום ההורים, ומה שלום האשה, ומה שלום הילדים, ומוכן ל'דבר עם כל אדם, כאילו בכלל לא היה ראש העיר ירושלים, או כאילו הוא לא יהיה ראש העיר ירושלים.

מהחדר שלו בבניין העירייה הוא חולש על שני ציורים גדולים של ירושלים, על תבליט ענק של ירושלים, ועל מפה גדולה של ירושלים.

למה נתנו לו אורחי ירושלים כל-כך מעט קולות? האם הם לא ראו שיש לו רוב? הנה, עובדה שלמרות הכל יש לו רוב: "הרשימה שלנו קיבלה את מיספר הקולות הגדול ב'יורה", הוא אומר בקול עמוק ונעים. "הי' תה ירידה, אבל הירידה היתה בגלל הפילוג במפא"י. המצב הוא כזה: היו 8 מנדטים. שניים עזבו. נשארו 6. חוץ מזה היה ל' אחדות-העבודה אחד, ואחד למפ"ם. הפסדנו רק מנדט אחד, מפני שקמה מפלגה נוספת. בסוף נשארו לנו רק חמישה מנדטים בגלל העורף הגדול שנשא. בכל אופן, אנחנו קי'

טדי קולק ומרדכי איש-שלום מי לוחש מה למי?

בלנו את מספר הקולות הגבוה ביותר. למי כואבת שן? טדי קולק וזה בבחי' רות בחמישה מנדטים. הוא הצליח כל-כך לא רק בגלל האישיות שלו, אלא גם בגלל שהוא יצא מהמוזיאון, בגלל שהוא חילק שושנים ומטאטאים לאזרחים. שיראו שהוא יכול לטאטא את העיר בשושנים, ולנטוע בגנים מטאטאים, אם הוא רוצה. ובגלל שיש לו ברשימה שני רופא-שיניים שהבטיחו שכל מי שיהיו לו כאבי-שיניים יוכל ללכת לעשות צקעות בעירייה.

איש-שלום מודה בזה: "טדי קולק משך באופן אישי הרבה קולות. היו לו גם ש'רות-תעמולה לא קונבנציונליות. הוא חילק פרחים לאזרחים, ומשך כזה את הנוער, את ב'ניהת-שחורות וגם נשים. היה לו גם הפיר'סום של המוזיאון, אם כי הוא לא הקים אותו לבד, למרות שהיה לו חלק בזה, ובכל זאת היו לו עוד שותפים.

"הוא נתן לבחירות הללו גוון אישי. בדרך כלל הן תמיד מפגותיות. צריך להפריד, לפי דעתי, בין הבחירות הארציות למקומיות. אילו היו בחירות מקומיות, אישיות, הייתי אני נבחר."

גם טדי קולק אומר כך. "טוב. יתכן שגם הוא היה נבחר." "חוץ מזה, נכון שיש איוה כפיות טובה מ'צד תושבי ירושלים", הוא מוסיף. בטון שקט, ללא התמרמרות, "עשינו מפעל עצום של העברת שכונות-עוני. העברנו 200 משפחות לשיכונים, ובכל זאת בשיכונים הללו לא

הצביעו בעדנו. מדוע? כי כשיש שיכון, תמיד חסר משהו קטן, ואף פעם לא מרוצים.

"אבל תושבי ירושלים נתנו לנו את מיס'פר הקולות הגדול ביותר בעיר. אין לי כל יסוד לפרש. אילו היו לנו עוד 900 קולות, היינו אנחנו שישה מנדטים, והם ארבעה. לנו היה מיספר הבחורים הגדול ביותר."

מי מופערת? למה ניתנו להם כל-כך הרבה קולות? כי כל מה שאומרים על ה'עיר, שהיא לא נקייה, שיש בה שיכונים מבוערים, שסללו בה כבישים שיימסו בי גשם הראשון, רק לכבוד הבחירות, שיש קפאון אדמיניסטרטיבי בעירייה, ושהעם בי ירושלים עייף, כל זה לא נכון.

האם זה נכון שהעיר מבוערת? לא. זה לא נכון. היא יפה. רק שהשיכונים מסתירים את זה. בפנים היא בנוייה כולה אבן. ה'עירייה הקפידה על כך. אבל מבחוץ היא בנוייה משיכונים. כי כל הבנייה הציבורית נעשתה בידי משרד-השיכון, ומשרד-השיכון לא זקוק לרשיון מהעירייה. מותר לו לב'נות איך שהוא רוצה, איפה שהוא רוצה. גם השיכונים האיומים, שהועמדו בכניסה לעיר, נבנו לא באשמת העירייה. משרד השיכון בנה אותם בשביל הדתיים, כדי להבהיל את כל מחללי שם ה'.

למה העיר מלוכלכת? "זה בדיוק מה ש'אני שואל את עצמי", אומר איש-שלום בי קול עייף. "למה אומרים שהעיר מלוכלכת? העיר היא נקייה. אם כי היא צריכה להיות עוד יותר נקייה. לא היה למתנגדים מה לבקר, לא היה להם מה לעטון נגדנו, אז הם טענו על הנקיון. ירושלים הרבה יותר נקייה ממה שהיתה אי-פעם, אם כי אפשר לעשות עוד בשטח זה."

מי מות, מי? מה אפשר לעשות עוד בשטח הזה? לנקות. הוא מחייך חיוך קצת שובב, קצת רציני, והמבט החביב שלו מבי'רין. הוא עובר להאשמות האחרות. אין שום שחר לשמועות כאילו ירושלים היא עיר מתה. אם משהו מת, אז זה הירושלמים, ולא ירושלים. הם לא יוצאים לרחובות ול'בתי-קפה. אבל עובדה, שלעיתים קרובות, בערב אחד, יש ארבע הפעות אמנותיות, בארבעה אולמות. ארבע בערב אחד. האם זה מעיד על עיר מתה? זה מעיד על פעילות הרבות ענפה וערינית.

גם עניין הכבישים הוא שקר. ירושלים הרי מלאה כבישים. אולי התכוונו לתל-אביב בקשר לכבישים? "לא, אם דיברו על סלילת כבישים לפני הבחירות, התכוונו לירושלים. אבל זה לא רציני, כל ההאשמות הללו," אומר ראש העיר, "אי-אפשר לסלול כביש בשלושה שבועות. צריך לזה תוכנית, צריך תקציב. כל שנה, לקראת סוף הקיץ, סוללים כבישים, מכיוון שאת התקציב מאשרים ב'אפריל. אין יתכן שיש בירושלים 150 כבי'שים, אם סללו אותם רק ערב-הבחירות? ו'אם סלילת הכבישים הפריעה לבחירות, הרי אני לא יכול להפסיק אותה בגללך."

או אם כל כך טוב, מה נשאר בשביל ראש העיר החדש? מה הוא יעשה? אין מה לדאוג לזה. מי שדאג לעיר כל כך יפה עד עכשיו, הוא גם ידאג לכך שיהיה מה לדאוג הלאה. "אני מתכוון לחלק את העיר לארבעה אזורים", אומר ראש-העיר לעתיד, "כדי ליצור מגע עם האזרח, אני מתכוון לשפר את השרותים. לעשות פעולות למען הסטודנטים, להגביר את הפעולה למען הנוער, לחסל את משכנות העוני. לבנות בתי-ספר, להקים גנים ועוד."

את כל זה ועוד הוא יעשה למען ירוש'לים; ומה משלמים לו בעד זה? בכפיות טובה.

עחונות

הלב הטוב

לשושנה שגב היו נוהגים לקרוא: "ה'עיתונאית של כוס המים". היא הייתה הכתבת הראשית של לאשה, והיו לה ש'טות-עבודה מיוחדות ומקוריות. שטח הכתיבה שלה היה, בדרך כלל, סיפורים מעוצים, מיקרים סוציאליים, ו'סיפורי חיים של אנשים מיוחדים. כשהיא הייתה מגיעה לבתים, על-מנת לדבר עם אנשים, היו טורקים לה לעתים קרובות את הדלת בפנים. היא לא התרגשה מזה. היא הייתה דופקת שנית על הדלת ושואלת באדיבות: "אולי אפשר לקבל כוס מים?" בפני זה איש לא יכול היה לעמוד. ואומר רים שהיא הספיקה לשנות הרבה כוסות מים בחייה.

מה אתם מתרגזים? לפני כמה שנים היא נשלחה לרחובות לכסות סיפור